

Hoofdstuk I. Wetenschapsfilosofie en kentheorie van de pedagogiek	II
1. 1 Wat is filosofie?	12
1. 1. 1 <i>Common sense</i> , godsdienst en wetenschappen versus filosofie	12
1.1 .2 De domeinen van de filosofie	15
1.2 Filosofie van de wetenschappen en theorie van de kennis	17
1.2.1 Pragmatische indeling van de wetenschappen	17
1.2.2 Wetenschap in logisch-epistemologisch, sociocultureel en ethisch perspectief	17
1.2.3 Het normatieve ideaal van wetenschappelijk kheid	18
1.2.4 Het klassieke concept van kennis	20
1.3 Filosofie van de pedagogische wetenschappen	22
1.3.1 Natuurwetenschappen, gedrags- en maatschappijwetenschappen, logica	22
1.3.2 De standaardvisie op de gedrags- en maatschappijwetenschappen	23
1.3.3 De problematische sociale wetenschappen	24
1.3.4 Filosofie van de gedrags- en maatschappijwetenschappen en de pedagogische wetenschappen	26
Hoofdstuk 2. Logisch redeneren in de wetenschap	29
2.1 Logica en formeel geldige redeneringen	29
2.1.1 Rationaliteit en logica	29
2.1.2 Syntaxis, semantiek, pragmatiek en assertorisch taalgebruik	30
2.1.3 Redenering (gevolgtrekking, argument), premissen en conclusie	31
2.1.4 Geldigheid, waarheid en redeneervorm	32
2.1.5 Geldigheid en soliditeit	37
2.1.6 Deductie en inductie	38
2. i. 7 Soorten logica's of logische systemen	39
2.2 Basisregels van de propositielogica	40
2.2.1 Basiselementen van de propositielogica	40
2.2.2 De logische wetten	45
2.2.3 Basale propositielogische regels en redeneerschema's	50
2.2.4 Propositielogische bewijzen	52
2.3 Nomenclatuur van de predikatenlogica	53
2.3.1 Basiselementen van de predikatenlogica	54
2.3.2 Gekwantificeerde formules en kwantorenverwisseling	55
2.3.3 Het logisch vierkant	57
2.3.4 Instantiatie en generalisatie	58
2.3.5 Basale predikaatlogische formules en redeneerschema's	59
2.3.6 Identiteit	61

Hoofdstuk 3. Inductivisme, funderingsdenken en logisch positivisme	63
3.1 Inductivisme	63
3.1.1 Historische achtergrond	63
3.1.2 De inductieve methode	64
3.1.3 De inductieve gevolgtrekking en het inductieprincipe	67
3.1.4 Problemen van het inductivisme	69
3.1.5 Het probleem van de rechtvaardiging van inductie	73
3.1.6 De paradox van confirmatie	75
3.2 Funderingsdenken	76
3.2.1 De correspondentietheorie van de waarheid	77
3.2.2 De funderingstheorie van epistemische rechtvaardiging	79
3.2.3 Epistemisch infallibilisme	84
3.3 Logisch positivisme	85
3.3.1 Historische achtergrond	85
3.3.2 De erfenis van Hume	86
3.3.3 Het probleem van <i>a priori</i> kennis	88
3.3.4 Het verificatieprincipe	90
Hoofdstuk 4. Falsificationisme, paradigmastrijd en coherentisme	93
4.1 Het kritisch falsificationisme van Popper	93
4.1.1 Deductivisme en falsificationisme	94
4.1.2 Fallibilisme en corroboratietheorie	98
4.1.3 Epistemisch fallibilisme	102
4.1.4 Problemen bij het kritisch falsificationisme	103
4.2 De paradigma's en wetenschappelijke revoluties van Kuhn	104
4.2.1 Normale wetenschap en paradigma's	104
4.2.2 Wetenschappelijke revoluties en anomalieën	106
4.2.3 Voor- en nadelen van Kuhns wetenschapsmodel	109
4.3 Het coherentisme	110
4.3.1 De coherentietheorie van de waarheid	111
4.3.2 Coherentie als waarheid en rechtvaardiging	114
4.3.3 De coherentietheorie van epistemische rechtvaardiging	117
4.3.4 Sociologie van de wetenschappen	120
Hoofdstuk 5. Methodologisch individualisme en	
de <i>Erklaren-Verstehen-controverse</i> in de sociale wetenschappen	125
5.1 De <i>Methodenstreit</i> in de sociale wetenschappen	125
5.2 Methodologisch holisme en individualisme	129
5.2.1 Durkheim en Weber over sociale feiten	129
5.2.2 Theoretisch reductionisme	133
5.3 Hempels causaal-nomologisch model van verklaring	136
5.3.1 De deductief-nomologische en causale verklaring in de natuurwetenschappen	136

5.3.2 De intentionele verklaring als een causaal-nomologische verklaring in de sociale wetenschappen	140
5.4 Taylors hermeneutisch-interpretatieve model van verklaring	144
5.4.1 De hermeneutisch-interpretatieve verklaring in de cultuurwetenschappen	144
5.4.2 Hermeneutische interpretatie in de sociale wetenschappen	149
Hoofdstuk 6. Theorie, praktijk en waarden in de pedagogische wetenschappen	157
6.1 Brezinka's metatheorie van de opvoeding	157
6.1.1 Opvoedingswetenschap	159
6.1.2 Filosofie van de opvoeding	164
6.1.3 Praktische pedagogiek	167
6.2 Hoe wetenschappelijk is de pedagogiek?	171
6.2.1 De relatie tussen theorie en praktijk	172
6.2.2 De feit-waarde dichotomie	185
Nawoord	191